

Star, 8 Eylül 2011, Fehmi Koru

Şerif Mardin, Said Nursi İçin Üye Yapılmamıştı

Cahilliğime verebilirsiniz: Meğer bizim de ‘Fransız Akademisi’ benzeri bir bilimsel kurumumuz varmış...

Tam cehalet sayılmaz benimki: ‘TÜBA’ kısaltma adını taşıyan ‘Türkiye Bilimler Akademisi’ adlı kurumun varlığından haberdardım çünkü; bilmediğim, bu kurumun, üyeleri gözünde, ‘Académie Française’ (AF) değeri taşıdığı...

Hükümetin TÜBA’yı yeniden yapılandırma çabası vesilesiyle patlayan tartışmalar sayesinde bunu da öğrenmiş oldum. Yeni tasarrufa karşı çıkarken, çoğunun adlarını ilk kez duyduğum TÜBA üyeleri, mukayeselerini hep AF ile yapıyorlar.

Fransa’daki akademi 1635 yılından beri faal. Fransız dilinin koruyucusu olma görevini titizlikle yürüten akademinin bugünkü 40 üyesi arasında sağdan-soldan isimler bulunuyor. Simone Veil ve Valéry Giscard d’Estaing gibi siyasetçiler yanında anadili Fransızca olmayan iki üyesi de var: Assia Djebar ile Amin Maalouf...

Sözün kısıtı, AF gibi üye sayısı sınırlı ve üyeliği kayd-ı hayat şartıyla bahşeden bir kurum bile kendi içinde çeşitliliği sağlıyor.

Peki TÜBA öyle mi?

Kanun Hükmünde Kararname ile üye sayısını artıran ve üye seçimini yeni esaslara bağlayan değişikliğe itiraz edenlerin gözlerden kaçırmaya çalıştığı yön tam da bu. TÜBA kurulduğu 1993’te iktidarda bulunan koalisyon hükümetinin küçük ortağı SHP’nin damgasını taşıyor. Erdal İnönü tarafından seçilip atanan üyeler, o gün bugündür, kendi çizgileri dışında temsile asla geçit vermiyorlar.

Üye olmak için konulmuş kıstaslar keyfiliğe çok elverişli çünkü; bu sebeple de nice değerli bilim insanı TÜBA’da yok. Kimi seçilmeyeceğini bildiği için başvurmadığından, kimi ise başvurduğu halde kabul edilmediğinden...

TÜBA’nın üyeliğe layık görmediği pek çok uluslararası değerimiz var da birini herkes tanıyor: Prof. Şerif Mardin... Konuyu sayfalarında tartıştıran gazetelerden birine “Prof. Mardin’in seçilmediği toplantıda ben de vardım ve üyeliğine karşı oy kullandım” katkısı sağlayan bir emekli öğretim üyesi, ret gerekçesinin Prof. Mardin’in Said Nursi ile ilgili kitap yazması olduğunu itiraf etmiş...

Daha doğrusu, ele aldığı kişiliği işlerken onun müspet ilimlerde de uzman olduğuna dair bir ‘söylenti’yi aktarması yüzünden reddetmiş Prof. Mardin’in üyeliğini...

Prof. Şerif Mardin TÜBA üyesi olamadı diye değerinden hiçbir şey kaybetmedi elbette, ancak Prof. Mardin ve benzeri değerleri üye yapmayan TÜBA, Fransa’daki ve dünyanın başka ülkelerindeki benzerleri gibi saygınlık ve dokunulmazlık kazanamadığı için kaybetti.

Muhtemeldir ki, değişimler sonrası oluşacak yeni TÜBA, özlenen düzeye kavuşabilir.

Zaten bu yüzden, saygın pek çok bilim insanı, TÜBA’nın kapılarının genç yetenek ve bilgi sahiplerine de açılacağından mutlu oldu, bu mutluluğunu başkalarına da duyurdu.(...)

Keşke bağımlılık göstermeyip üye çeşitliliğini kendileri sağlasalardı. ♦

Sabah, 9 Eylül 2011, Şeref Oğuz

TÜBA’nın Bilim Muhtırası!

Made in Turkey seferberliğinde, “Türkiye’de üretileni kullan” derken, nitelikli üretim için bilimsiz olmayacağımızı biliyoruz. Bu da bizi ülkedeki bilim üretim kurumlarını sorgulamaya götürüyor.

TÜBA; bunlardan biri ve şu sıralarda bir kararname ile gündemde. 300 üyenin 100’ünü hükümetin ataması söz konusu. TÜBA, tıpkı 27 Nisan Genelkurmay Sanal Bildirisi benzer bir “muhtıra” yayınladı ve “eğer bu gerçekleşirse...” tehdidiyle; kurumu fesihten alternatifini kurmaya dek “yaptırımlardan” söz etti.

Sahi, TÜBA’cılarının iddia ettiği gibi; siyaset ile bilim bu kadar iç içe olmalı mı? Tabii ki hayır!

Zaten sorun da burada... Zira buradaki bilim insanlarımızın past-performansına (geçmiş başarısına) bakınca görünen şu ki; şimdiye dek bilim değil, siyaset üretmişler.

TÜBA üyelerini seçerken bazı kriterler söz konusu fakat Türkiye’nin bu en üst düzey bilim kurumunun başarısını ölçebileceğimiz herhangi bir “performans kriteri” yok... Neticede internet sitelerindeki muhtıra ile; “karışmayın bize...” diyorlar.

Peki, bilime saygımızdan “karışmayalım” ama siz de biraz bilim üretseniz? Siyaset üretmek ve iktidara kız-

mak dışında; ülkenin bahtını değiştirecek icat, buluş, inovasyon, yaklaşım ve süreç ortaya koysanız!..

Met-Üst’ün ünlü karikatüründeki gibi; zürafa mı klonladınız, fezaya maymun mu gönderdiniz?

Sosyal bilimleri anladık diyelim; Yeni Anayasa için fikriniz olması doğal. Peki bu fikri, evrensel bilim kriterleriyle mi sunuyorsunuz? Ya temel bilimler? Matematik, kimya, fizik vs.. Hangi “bilimsel üretim” yapıldı da biz buna “gafil” kaldık?

Aslında TÜBA’cılarının isteğine katılıyorum; TÜBA’yı siyasetten arındırmak şart. Onları; varlık sebepleri olan “bilim üretecek” iklim için odaklamak gerekiyor. Sırf bunun için dahi, ülkenin bilim talebini üretme adına Hükümetin temsilci vermesi gerekebilir.

Uzun yıllar “devlet sanatçısı” kadroları için polemik ürettik. Hangi sanatı ürettiklerini sorguladığımda, doğduğuma pişman ettiler beni bu sanat çetesi...

Şimdi TÜBA’nın “bilim üretmesem de bana karışma” muhtırası söz konusu... Hesap verebilirlik, en önemli yönetim ilkesi olmasına rağmen.

Peki sizden bilim üretmeniz beklenirken kendi siyasetinize takılıp kalırsanız, “nitelikli sanayi” nasıl mümkün olacak? ♦